הליבנה החטוב

חי בכפר זוג, זקן וזקנה, ולא היה להם אף אחד קרוב בעולם, אף אחד שידאג להם לעצי הסקה.

ויום אחד רצתה האישה לבשל תפוחי אדמה וזרדים להדליק תנור לא מצאה.
"אל תשב בטל, זקן" אמרה לבעלה "כך נמות מרעב. לך ליער, תביא זרדי ליבנה!"
שם הזקן גרזן בחגורתו ויצא ליער.
סביב הרבה עצים: אלונים עבים, צפצפות רועדות, אשוחים ריחנים. חיפש הזקן ליבנה וכל ליבנים עלובים, מלאי סיקוסים. ופתאום רואה הזקן – בקרחת יער עומד ליבנה, גדול, חטוב, מלובש בעלים כמו חתן לפני חתונה.

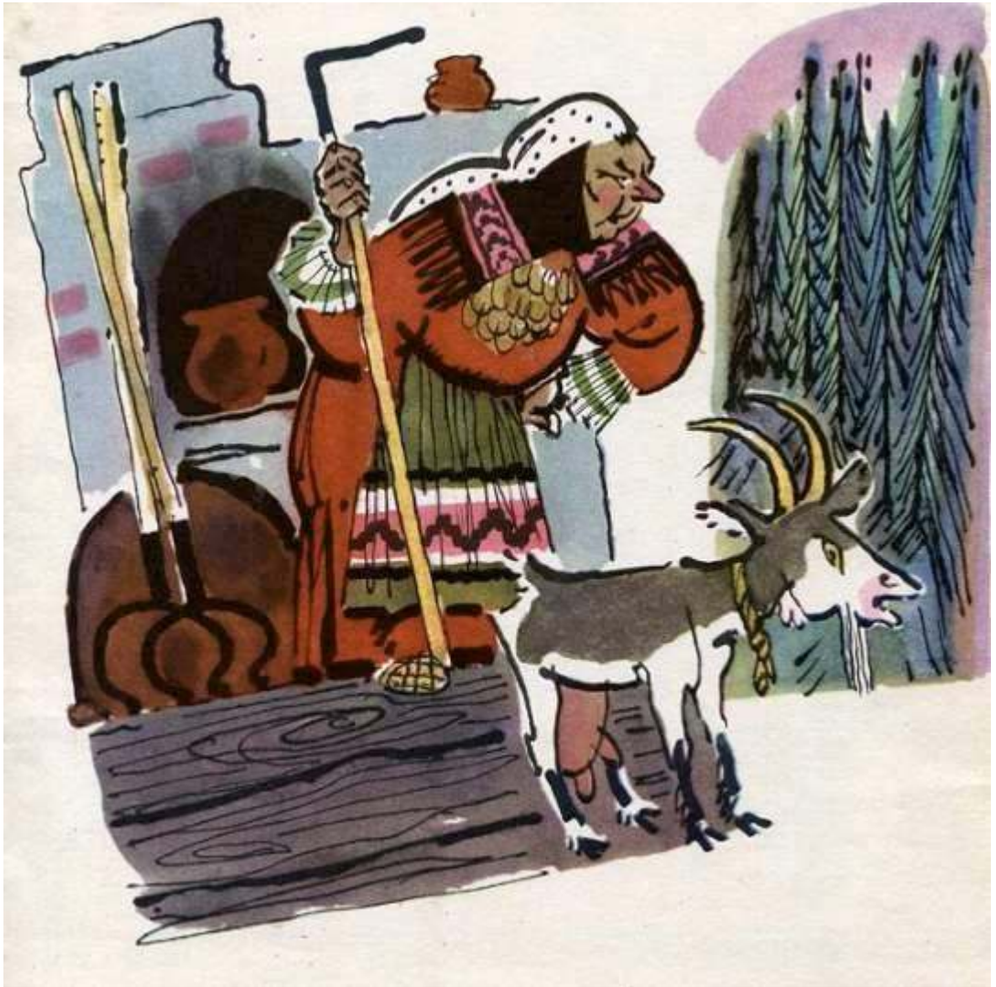

"וי" חושב האיש "כזה יפה חבל לכרות, אבל אין ברירה. האישה רוצה זרדים לתנור" והוא כבר

הרים את הגרזן כשהליבנה אמר בקול של בן-אדם "אל תכרות! תחוס על נעוריי!"
הזקן הופתע, הגרזן נשמט מידיו והוא אומר "כבר שמונה עשיריות שנים אני חי בעולם הזה ועל פלא כזה לא שמעתי! מוטב כבר שאאסוף קצת ענפים יבשים ואלה יספיקו לתנור.
אסף קצת ענפים מהאדמה, הביא הביתה ומספר לאשתו "שמעי-נא מה קרה לי. פגשתי ליבנה נהדר, חטוב. רק רציתי לכרות אותו כשזה התחיל לדבר בשפה שלנו "חוס עלי, אל תכרות אותי" והידיים שלי סירבו לעבוד.
"אך, אתה" כעסה האישה "איך לא השגת זרדים מליבנה. לך חזרה, שבור לו ענפים ותביא הנה!" מה לעשות? הלך האיש לשבור מהליבנה ענפים.

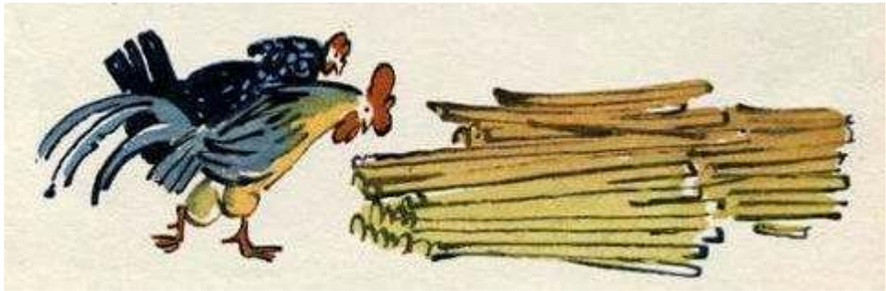

מצא את העץ החטוב, השתחווה לו ואמר "לא השגתי זרדים ממך ועכשיו הזקנה שלי רוצה שאשבור ענפים."

"אל תפגע ביופי שלי, זקן" ענה הליבנה "יהיו לך זרדים כמה שתרצה. לך הביתה."
הזקן חזר, עלה על המרפסת החורקת ובכניסה, בפינה, ראה מלא זרדים יבשים.
"נו, זקנה, מה אמרתי לך" שמח הזקן "יש לנו כאן זרדים למשך כל החורף."
"רברבן אתה" כעסה זקנה "זה לא מספיק. לך ותביא עכשיו עצים של ממש, ולא, תלך רעב לישון."
הזקן לא רצה ללכת לישון רעב, לקח חבל והלך ליער להביא עוד עצים. וקודם כל ניגש לליבנה

החטוב, השתחווה והתלונן:
"הזקנה נוזפת בי, לא נותנת מנוחה. עכשיו רוצה שאביא עוד עצים מהיער. ולי ידיים ורגליים כואבות,

הייתי רוצה לשכב קצת בשמש, כל זמן שזו עוד מחממת."
"אל תדאג, זקן, לך הביתה" ענה הליבנה "אעזור לך, אביא לך עצים."
הזקן אסף חבילת ענפים יבשים, קשר בחבל וחזר הביתה. התקרב אל הבית שלו, הסתכל, ובחצר עומדת ערמה גבוהה של עצים. יספיק לכל השנה.
"הי, נרגנית!" קרא לאשתו "הכינו לנו עכשיו עצים לכל השנה, ואת עוד בוכה."
"מה אתה מתפאר! ומה נאכל ונשתה במשך כל השנה? לך מיד ליער ואל תעז לחזור בלי קמח!"

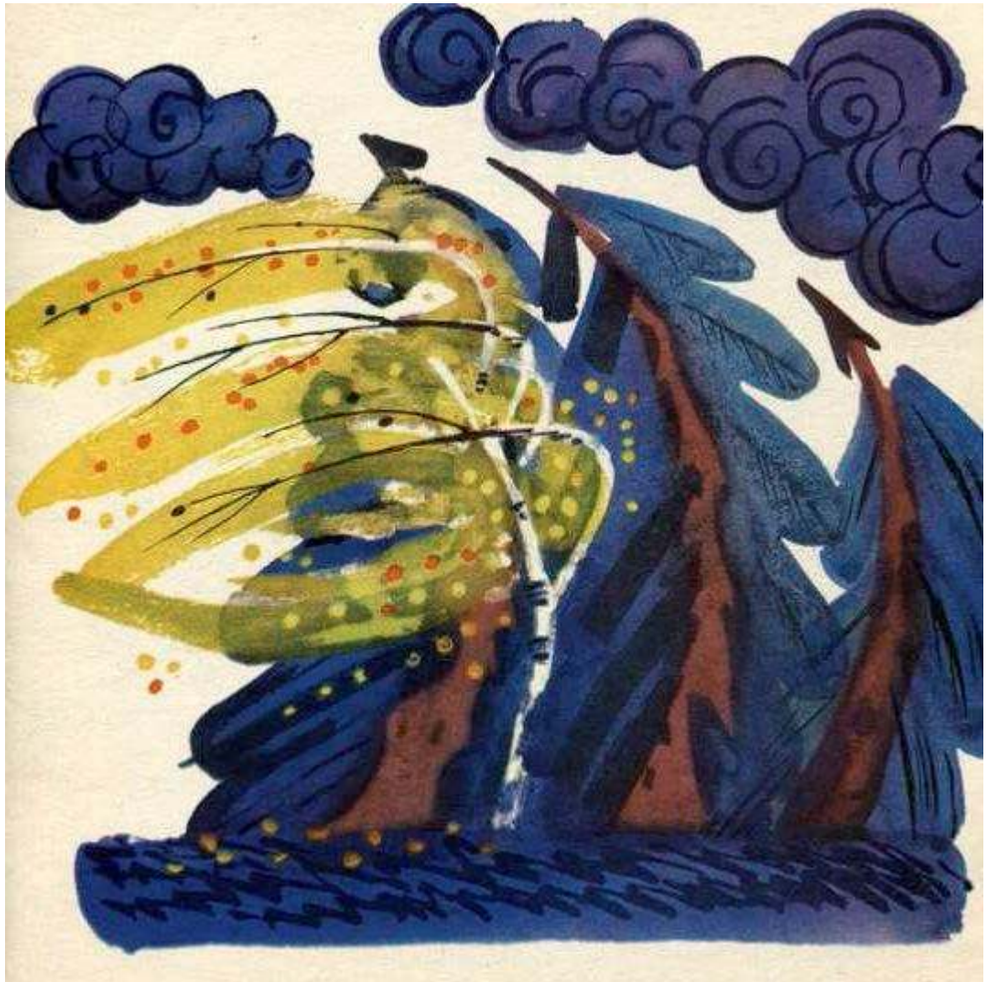

מה לעשות! הזקן לקח מגל ויצא לשדה לקצור שיפון.
"אסור לי ביום אחד לבקש הכל מהליבנה החטוב.

אני עלול להרגיז אותו."
עבד, עבד קשה בשדה, אך בסוף לא התאפק וחזר אל קרחת היער, אל הליבנה החטוב. ליטף באצבעות את הקליפה החלקה, הלבנה, התחבק בלחי אליה ואומר:
"בהתחלה שלחה אותי הזקנה זרדים להביא, אחר כך להשיג עצים, ועכשיו היא רוצה קמח."
"תתעודד זקן, אל תדאג. יגיע הסתיו יהיה לכם קמח."
"תודה לך, עץ יפה, חטוב! מה הייתי יכול לעשות בלעדיך!"
הזקן חזר הביתה, ועלה על התנור לנוח.
וכעבור זמן מה המזווה שלהם התמלא בקמח לבן.
"אז מה, אישה נרגנית? הרי אמרתי לך. הליבנה החטוב לא יעזוב אותנו בצרות."
"גם כן דבר גדול" לועגת הזקנה "מזווה למלא בקמח! אילו הליבנה שלך נתן לנו שק זהב, אז היינו חיים טוב! לך, תבקש אצל חטוב הזה שק זהב. נראה אותו!"
"מה אתך?" השתומם הבעל.
אבל הזקנה הוציאה אותו מהבית, אפילו נעליים לא הספיק לנעול.
שוב הלך הזקן אל הליבנה החטוב. הלך לאט, לא רצה לבקש. יצא אל קרחת היער נעמד כמו מת.
הליבנה כולו מכוסה בעלי זהב, עומד ומצלצל ברוח.
הזקן נפל לרגליו, ליטף את הקליפה הכסופה והתחיל לבכות:

"עצמות כואבות לי. רציתי להתחמם על התנור וזקנה כל הזמן מנדנדת. עכשיו רוצה שק עם זהב. כבר אינני יודע איך לחיות."
"זו צרה שניתן לתקן" אמר העץ "לך הביתה. יהיה לכם שק זהב."
חזר הזקן הביתה, נכנס לחדר והאישה שוכבת על שק זהב ומסתכלת סביב.
"צריך להסתיר אותו כראוי, שלא יגנבו לנו. ראה, שמור היטב. ומוטב - לך לליבנה שלך, בקש שיעשה אותנו כאלה שיפחדו לגשת בכלל לבית שלנו."
חזר הזקן לקרחת היער וראה, את הליבנה קשה להכיר. כל העלים הזהובים נפלו ממנו.
"ליבנה יקר שלי" התייפח הזקן "אני מיואש לגמרי, הזקנה רוצה עכשיו שנפחיד אנשים, כדי שלא יבאו לגנוב את הזהב."
הליבנה התנדנד, חרק בענפים ערומים ברוח סתיו אבל לא ענה דבר.
הצטער הזקן וחזר הביתה. ניגש לבית, רק דרך על מדרגות המרפסת -ו"טראך!" הדלת נפתחה, מהבית יצאה דובה שעירה ורצה ליער.
"מה זה?" רצה להגיד הזקן, אך במקום מילים יצאה מפיו נהימה של דוב "גרר!"
הוא רץ אחרי הדובה ליער והסתתר שם. החמדנות הפכה את שניהם לדובים רעים.